Inštitut za celulozo in papir
Pulp and paper Institute

Papirništvo v Strategiji pametne specializacije Slovenije

Napredni materiali in produkti iz celuloznih vlaken in papirja

Bled, 18. november 2015

Mag. Mateja Mešl

S4 - Slovenska strategija pametne specializacije

Kaj je S4

- STRATEGIJA za usmerjena vlaganja v raziskave, razvoj in inovacije.
- PREDNOSTNA PODROČJA vlaganj z največjim potencialom za konkurenčen razvoj gospodarstva.
- POVEZOVANJE znanja in kompetenc v obstoječih in novih verigah vrednosti

Pomen S4

Podlaga za vlaganja sredstev strukturnih skladov v Sloveniji.

Sprejeta na Vladi RS, September 2015.

S4 - Slovenska strategija pametne specializacije

Prednostna področja S4

Področja	Tehnološke/produktne smeri
Zdravo bivalno in delovno okolje	Pametna mesta in skupnosti Pametne zgradbe in dom
Naravni in tradicionalni viri za prihodnost	Mreže za prehod v krožno gospodarstvo Trajnostna pridelava hrane Trajnostni turizem
(S) Industrija 4.0	Tovarne prihodnosti Zdravje-medicina Napredni materiali kot končni produkti Mobilnost

Papirništvo v S4

- **Poziv Vlade RS** za opredelitev perspektivnih tehnoloških področij in produktnih smeri v okviru prednostnih področij S4.
- **Pobuda ICP** za utemeljitev potenciala in vlaganj v RRI za razvoj papirne industrije in z njo povezanih industrij.

NMPslo, Napredni materiali in produkti iz celuloznih vlaken in papirja

- Vključenih 28 partnerjev iz papirne, tekstilne in povezanih industrij ter raziskovalnih organizacij.
- Umestitev v prednostno področje „Naravni in tradicionalni viri za prihodnost, Mreže za prehod v krožno gospodarstvo“
- Predstavitev na zaključni konferenci S4.

Utemeljitev potenciala NMPslo

Znanje

10 RR organizacij
- 220 FTE

18 podjetij
- 179 FTE
- Vlaganja v RR 7,2M€

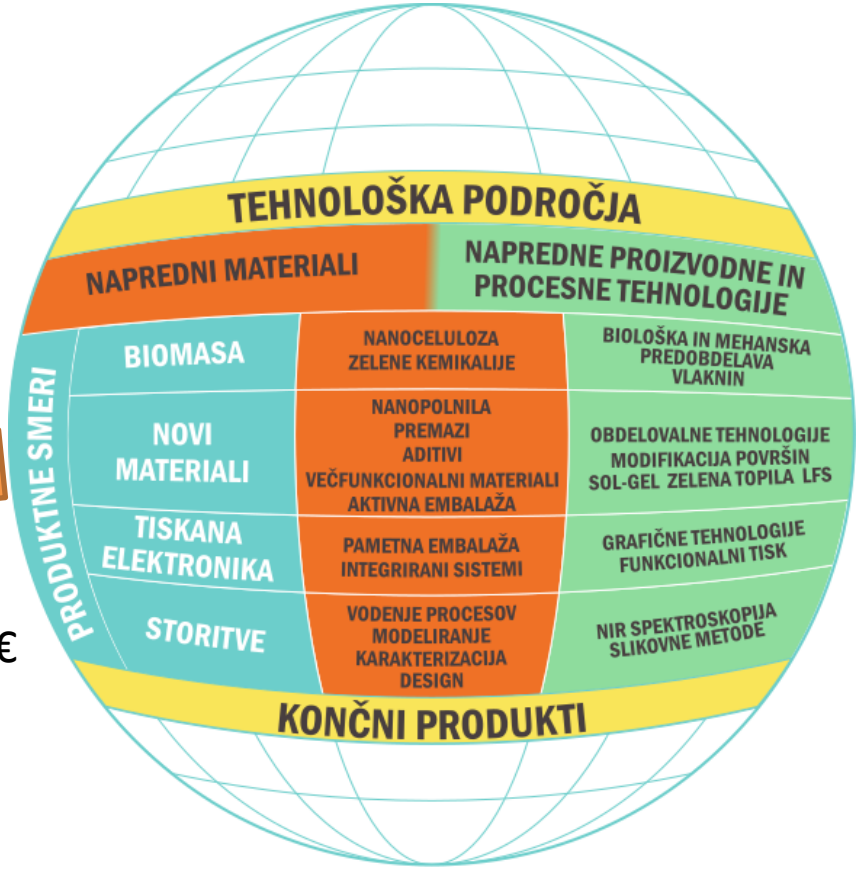

Kompetence

Papirna/predelovalna industrija
- 110 podjetij
- 706 M€ / leto
- 181,7 M€ DV
- 4200 zaposlenih
- 85 % izvoz

Tekstilna industrija
- 145 podjetij
- 340 M€ / leto
- 90 % izvoz
- 2865 zaposlenih

Rastoči trgi

Napredni materiali

Napredna embalaža

Tiskana elektronika

Letna rast trga 4 – 6 %
Velikost trga $354 mlrd (do 2018)

NMPslo - Strateške usmeritve vlaganj v raziskave in inovacije

Razvoj **naprednih materialov** – nanoceluloza, (nano) polnila in aditivi – in **proizvodnih ter procesnih tehnologij**, ki omogočajo doseganje specifičnih lastnosti **vlaknin, papirja in naprednih tekstilnih materialov**, s tem pa razvoj **konkurenčnih končnih produktov** na obstoječih in novih trgih.

Usmerjeno k produktom z visoko dodano vrednostjo

Nanoceluloza in zelene kemikalije

- povečanje učinkovitosti izrabe lesne biomase,
- potencial trga, hiter razvoj, širitev področij uporabe.

Napredni, večfunkcionalni materiali

- (nano) polnila, aditivi, barierni premazi … za doseganje želenih lastnosti za različna področja uporabe
- konkurenčnost in specializacija pomembnega dela slovenske izvozne industrije.

Konkurenčni končni produkti na obstoječih in novih, hitro rastočih trgih

- Napredna embalaža, hitra rast trga, ena od pomembnih industrij prihodnosti
- Uporaba naprednih tehnologij, funkcionalnega tiska in tiskane elektronike.

Podprto z vlaganji v napredne proizvodne tehnologije

Obdelava vlaknin – tehnologije modifikacije, ki zagotavljajo boljše lastnosti in hkrati večjo stroškovno in okoljsko učinkovitost (mehanska, biološka obdelava, primer kavitacija, encimi).

Obdelava materiala – napredni postopki in tehnologije, ki zagotavljajo boljše lastnosti materiala, večjo učinkovitost in so primerni za aplikacijo v obstoječe procese (primeri sol-gel, superkritični fluidi, LFS tehnologija premazovanja.)

Procesne tehnologije – senzorske in optične tehnike za "on-line" spremljanje procesov, sodobne metode modeliranja.

S povezovanjem znanja in kompetenc

Povezovanje in skupno vlaganje v raziskave in razvoj v obstoječih in novih verigah vrednosti, ki sledijo ciljem S4.

Povezovanje v verige vrednosti zaključenih snovnih tokov:

- predelavo biomase ter razvoj novih bioloških materialov
- uporabo sekundarnih surovin in ponovno uporabo odpadkov
- pridobivanje energije in povečanje energetske učinkovitosti.

Povezovanje za razvoj naprednih materialov, ki dosegajo visoko dodano vrednost na globalnih trgih:

- napredni več funkcionalni materiali
- multikomponentni materiali in premazi.

Nadaljnji koraki in iniciative

Predvideni ukrepi države za raziskave, razvoj in inovacije na prednostnih področjih

- Podpora v celotnem procesu od raziskav do trga
- Konkurenčni razpisi za sofinanciranje raziskav in razvojnih investicij iz javnih sredstev

TRL3-6: od koncepta do prototipa

+ Industrijsko raziskovalni projekti
+ Konzorciji gospodarskih subjektov in institucij znanja
+ Sofinanciranje gospodarstva

TRL6-9: od prototipa do trga

+ Za konzorcije in posamezna podjetja
+ Diferencirano glede na velikost projekta:
  - manjši RRI projekti
  - dopolnjevanje SME instrumenta
  - večji RRI projekti konzorcijev ali podjetij – posebej za nadaljevanje razvoja iz prejšnje faze TRL 3-6

Nadaljnji koraki in iniciative

- Pričakovana podpora države v prvi fazi za skupne raziskovalno-inovacijske projekte (TRL3-6) na prednostnih področjih
- **Identificirane usmeritve in prioritete partnerjev NMPslo**

Prednostna področja	Tehnološka področja	Prioritetne teme
Mreže za prehod v krožno gospodarstvo	Tehnologije za predelavo biomase ter razvoj novih bioloških materialov	Proizvodnja nanoceluloze Funkcionalizacija celuloze Predobdelava vlaknin
	Tehnologije pridobivanja sekundarnih surovine in re-uporaba odpadkov	Pridobivanje sekundarnih surovin Tehnologije obdelave odpadkov Recikliranje
Razvoj materialov ko končnih produktov	Razvoj večkomponentnih materialov in premazov	(Bio) kompoziti (Bio/nano) polnila in aditivi Tehnologije enkapsulacije Tiskana elektronika

HVALA ZA POZORNOST!

Inštitut za celulozo in papir
Pulp and Paper Institute
Bogišićeva ul. 8
1000 Ljubljana
Slovenija

tel.: + 386 1 2002800
fax: + 386 1 426 56 39
e-mail: icp@icp-lj.si
www.icp-lj.si